

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 42756
Nom: Fonaments de l'economia social
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 3
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2204 - M.U. en Economia Social (Cooperatives i Entitats no Lucratives)	Facultat d'Economia	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2204 - M.U. en Economia Social (Cooperatives i Entitats no Lucratives)	Fonaments de l'economia social	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

CHAVES AVILA RAFAEL

RESUM

La matèria "Fonaments de l'Economia Social" es cursa durant el primer quadrimestre com a primera matèria obligatòria del Màster en Economia Social (Cooperatives i Entitats No Lucratives).

Una altra manera de fer economia és possible?, una altra manera d'organitzar la producció, el treball, la distribució i el consum diferents a la del sector públic i del sector privat 'forprofit'? La resposta és afirmativa i es diu economia social. Cooperatives de treball, ONGs, fundacions, associacions, empreses socials i solidàries i banca ètica són exemples d'aquesta realitat viva a Espanya i en el món sencer. A Europa aquesta realitat dona ocupació a més de 14 milions de persones.

Aquesta assignatura té per objecte introduir a l'estudiant en la comprensió del sentit d'aquesta realitat socioeconòmica així com conèixer el seu funcionament a nivell microeconòmic i el seu potencial per a resoldre problemes i desequilibris bàsics de l'economia actual, com la desocupació, l'exclusió social, la desigualtat, la despoblació i la innovació social. En aquesta matèria es precisen els contorns delimitadors del concepte d'Economia Social, s'identifiquen els seus agents estructurals els quals són, principalment, les Cooperatives, Mutualitats, Associacions i Fundacions, s'aborda l'evolució històrica d'aquesta realitat socioeconòmica i es posa en perspectiva aquest enfocament de l'economia social amb altres enfocaments com l'enfocament de les entitats no lucratives.

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No hi han

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Comprendre el funcionament de les entitats i empreses que conformen l'economia social.

Entendre l'àmbit d'actuació de l'Economia Social des dels seus diferents punts de vista i perspectives: jurídica, social, econòmica i empresarial, fonamentalment.

Participar en debats i discussions, dirigir-los i coordinar-los i ser capaços de resumir i extreure'n les conclusions més rellevants i acceptades per la majoria.

Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Projectar sobre problemes concrets els seus coneixements i saber resumir i extractar els arguments i les conclusions més rellevants per a la seva resolució.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autòdrida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Saber redactar i preparar presentacions per posteriorment exposar-les i defensar-les.

Saber treballar en equip amb eficàcia i eficiència.

Saber treballar en equips multidisciplinaris reproduint contextos reals i aportant i coordinant els propis coneixements amb els d'altres branques i intervinents.

Ser capaços d'analitzar de forma crítica tant el seu treball com el del seu companys.

Ser capaços d'integrar les noves tecnologies en la seva tasca professional i / o investigadora.

Ser capaços d'integrar-se en equips, tant en funció de directius o coordinadors com a funcions específiques acotades i en funcions de suport al propi equip o altres.

Ser capaços de buscar, ordenar, analitzar i sintetitzar la informació, seleccionant la que resulta pertinent per a la presa de decisions.

Ser capaços de prendre decisions tant individuals com col·lectives en la seva tasca professional i / o investigadora.

Tenir una actitud proactiva davant dels possibles canvis que es produeixen en la seva tasca professional i / o investigadora.

Utilitzar les diferents tècniques d'exposició-oral, escrita, presentacions, panells, etc-per comunicar els seus coneixements, propostes i posicions.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

- 1. LA ECONOMIA SOCIAL. MARC CONCEPTUAL I ENFOCAMENTS ECONÒMICS**
- 2. LES INSTITUCIONS DE L'ECONOMIA SOCIAL: ACTORS, EMPRESES I ENTITATS**
- 3. L'EVOLUCIÓ DEL COOPERATIVISME I DE L'ECONOMIA SOCIAL**
- 4. L'EMPRESA COOPERATIVA. MODEL ECONÒMIC I DE GOVERN**
- 5. TERCER SECTOR I ENTITATS NO LUCRATIVES**

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	30,00
Total hores	30,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	16,00
Estudi i treball autònom	16,00
Preparació de classes	13,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	45,00

METODOLOGIA DOCENT

El curs s'organitza en classes teòriques i pràctiques. Els materials de l'assignatura estaran disponibles a l'aula virtual.

Les classes teòriques destacaran els continguts més importants de cada tema a partir d'una exposició del professor. Les classes seran preparades prèviament pels alumnes a partir de les orientacions bibliogràfiques rebudes, de manera que podrà establir-se un model participatiu, incentivat per les tutories.

Les classes pràctiques complementaran les sessions teòriques. Tenen per objecte fomentar la participació i l'aprenentatge actiu de l'estudiant. S'utilitzaran diverses estratègies pedagògiques, incloent la preparació i exposició en classe de casos, la resolució de problemes i l'elaboració de treballs.

Les tutories tindran per objecte, si així ho sol·licita l'estudiant prèviament per email, resoldre dubtes i aclarir conceptes i qüestions d'interès per a tots els estudiants així com aclarir dubtes relatius a les pràctiques.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'aprofitament de l'estudiant es realitzarà a través del treball realitzat en les sessions pràctiques, així com d'un examen al final del semestre. Les avaluacions de les pràctiques representen el 50% de la nota final. En aquestes avaluacions el professor tindrà en compte els lliurables de pràctiques així com la participació activa de l'alumnat. L'examen pondera el 50% restant de la nota final. Inclou preguntes sobre els continguts de les unitats tractades en les classes teòriques i pràctiques i consta d'una part de tipus test (50% de l'examen) i de preguntes de desenvolupament (50% restant de l'examen). Per a poder tindre en compte aquesta nota de l'examen i fer mitjana amb la pràctica, es requereix obtindre una puntuació mínima de 4/10 en la part de Test de l'examen i de 5/10 en el conjunt de l'examen.

Política d'ús d'Intel·ligència Artificial (IA). S'ha d'incloure un paràgraf al final de qualsevol tasca que utilitze Intel·ligència Artificial, explicant per què s'ha fet servir i quines instruccions s'han aplicat per obtenir els resultats. Si això no es fa, s'estarà infringint la política d'honestedat acadèmica i serà considerat plagi. Concretament, segons l'article 11.g de la Llei 3/2022, de 24 de febrer, de convivència universitària, quant al

ChatGPT, es considerarà falta molt greu plagiar totalment o parcialment una obra, o cometre frau acadèmic en l'elaboració de qualsevol treball o activitat que se sol·licite a l'alumnat. S'entendrà com a frau acadèmic qualsevol comportament premeditat tendent a falsejar els resultats d'un examen o treball, propi o alié (inclòs l'ús indegut de la intel·ligència artificial com ChatGPT), realitzat com a requisit per a superar una assignatura o acreditar el rendiment acadèmic. Tinga sempre present que la IA pot patir al·lucinacions. Recorde SEMPRE ser crític i dubtar de les respostes, tant en el context de la IA com en la vida real

acute;tic i dubtar de les respostes, tant en el context de la IA com en la vida real

BIBLIOGRAFIA

- CHAVES,R., FAJARDO,G, MONZÓN,J.L. (dir) (2020): Manual de economía social, Editorial Tirant lo blanc, Valencia
- CIRIEC/Monzón,J.L. y Chaves,R. (2017): Evolución reciente de la economía social en Europa, CESE, Bruselas. <https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/files/qe-04-17-875-es-n.pdf>
- CHAVES, R. y MONZÓN, J.L. (2018): La economía social ante los paradigmas económicos emergentes, Ciriec-España revista de economía pública, social y cooperativa, 93, <https://ojs.uv.es/index.php/ciriecespana/article/view/12901/12078>
- CHAVES,R., HERRERO,M. Y MONZÓN,J.L. (2017): La economía social ante los conceptos emergentes en Europa, CIRIEC-España, Valencia. <http://ciriec.es/novedades-bibliograficas/la-economia-social-valenciana-ante-los-conceptos-emergentes-relacionados-en-europa/>
- CHAVES, R. y MONZÓN, J.L. (2020): Libro Blanco de la Economía Social y del Tercer Sector en la Comunidad Valenciana, Ed. CIRIEC-España - CHAVES, R., JULIA,J.F. y MONZÓN, J.L. (dir) (2019): Libro Blanco del cooperativismo y de la Economía Social Valenciana, Ed. CIRIEC-España, Valencia.
- MONZÓN,J.L. Y ANTUÑANO,I. (DIR) (2017): Guía laboral de la inserción de jóvenes en la economía social, CIRIEC-España, Valencia. <http://ciriec.es/wp-content/uploads/2017/12/GUIA-LABORAL-ES.pdf>
- CHAVES, R.(2020): La nueva generación de políticas públicas de fomento de la economía social en España, Ed. Tirant lo Blanch.
- Observatorio Español de la Economía Social, Boletín Electrónico, CIRIEC-España
- Biblioteca de ciencias sociales de la UV "Guía de recursos bibliográficos sobre economía social" <https://cibisoc.blogs.uv.es/recursos-tematics/economia-social/>

- CHAVES,R. Y MONZON,J.L. (2024): Elementos de economía social. Teoría y realidad, Universitat de Valencia, Valencia
- Monzon,J.L. y Vaño, M.J. (2024): Manual para el fomento y visibilidad del Emprendimiento en Economía Social, Ministerio de trabajo y economía social, Madrid. https://www.mites.gob.es/ficheros/ministerio/sec_trabajo/perte_EsyEC/Manual-para-Universidades-Formacion-Profesional-y-Egresados.pdf
- Ilcheong,I. (2020): Encyclopedia of the Social and Solidarity Economy, United Nations UNTFSSSE <https://www.e-elgar.com/textbooks/yi/>
- **NOTA IMPORTANTE:** todas las referencias se encuentran disponibles en el CIDEC - Centro de información y documentación sobre economía pública, social y cooperativa- situado en el Campus dels Tarongers, Biblioteca Gregori Maians, 1º planta -www.uv.es/cidec- de la Universitat de València. Los estudiantes de la Universitat pueden acceder libremente a sus fondos. Otra fuente bibliográfica importante es: <http://ciriec.es/fondo-editorial/>